

Capcanele comunicarii digitale cu Fiscul. Ce trebuie sa știm despre Spațiul Privat Virtual (SPV)

Băncilă ⚡ Diaconu

Începând cu data de 1 martie 2022, contribuabilii vor fi obligați sa se înroleze în Spațiul Privat Virtual (SPV), acesta devenind singura cale de comunicare a oricaror documente administrative catre ANAF. Textul de lege nu furnizeaza, însă, o lista a documentelor care trebuie depuse prin intermediul SPV, ci stabilește doar ca vor fi comunicate prin aceasta platforma toate *cererile, înscrisurile sau documentele*. Nerespectarea acestei prevederi vine cu o sancțiune drastică: **daca documentele relevante vor fi depuse de catre contribuabili în format fizic, prin registratura organului fiscal sau prin poșta, organele fiscale nu le vor lua în considerare. Și, deși digitalizarea Fiscului este așteptata de toți contribuabilii, iata cum o intenție buna, de optimizare, poate avea consecințe negative, daca nu va fi implementata corespunzator.**

Modificarile recente aduse Codului de Procedura Fiscala (art. 79 din Codul de procedura fiscala) introduc trei categorii de contribuabili care vor avea obligația sa se înroleze în Spațiul Privat Virtual și sa transmita documente prin intermediul acestei platforme. Categoriile în discuție sunt contribuabilii/ platitorii persoane juridice, asocierile și entitățile fara personalitate juridica, dar și persoanele fizice care desfașoara o profesie liberala sau exercita o activitate economica în mod independent în una dintre formele prevazute de Ordonanța de urgența a Guvernului nr. 44/2008, adica întreprinderile individuale sau întreprinderile familiale.

Cu alte cuvinte, legiuitorul stabilește în sarcina majorității contribuabililor care desfașoara o activitate economica obligația de a transmite documente prin intermediul SPV.

Având în vedere ca textul de lege nu listeaza documentele obligatorii, ci doar stabilește ca vor fi comunicate prin aceasta platforma toate *cererile, înscrisurile sau documentele*, consideram ca legiuitorul se refera la declaratii fiscale, declaratii de înregistrare si alte declaratii întocmite, potrivit legii, dar și la cereri adresate de contribuabili organului fiscal pentru obtinerea unor informatii sau documente în legatura cu situatia fiscala personala. În aceasta categorie ar intra cererea de informatii despre contributiile de asigurari sociale declarate de angajatori, cererea de eliberare a certificatului de atestare fiscala, cererea de eliberare a cazierului fiscal, cererea de eliberare a unei adeverinte de venit, solicitarea unei opinii privind aplicarea legislatiei fiscale, cereri de audienta, sesizari, petitii, reclamatii, solicitari privind informatiile publice si altele asemenea.

Nedepunerea documentelor prin intermediul Spațiului Privat Virtual este sancționata

Art. 79 alin. (1²) stabilește o sancțiune drastică pentru nedepunerea documentelor prin intermediul platformei ANAF: neluarea acestora în considerare. Conform noului text de lege, **daca documentele relevante vor fi depuse de**

catre contribuabili în format fizic, prin registratura organului fiscal sau prin poșta, organele fiscale nu le vor lua în considerare.

Neluarea în considerare a acestor documente poate avea consecințe severe asupra drepturilor și obligațiilor contribuabililor, conducând fie la pierderea drepturilor, fie la aplicarea de sancțiuni pentru neîndeplinirea la timp a obligațiilor.

Acest risc este unul major, cu atât mai mult cu cât în practica se întâmplă frecvent ca un contribuabil să își exercite un drept chiar în ultima zi în care mai este posibil să o facă (de exemplu formularea contestației fiscale în a 45-a zi de la primirea deciziei de impunere contestate).

Totodată, noul text de lege stabilește ca, în măsura în care documentele au fost depuse în format fizic la registratura și nu prin intermediul Spațiului Privat Virtual, organul fiscal are obligația de a notifica *contribuabilii/platitorii cu privire la obligativitatea comunicării documentelor prin intermediul mijloacelor electronice de transmitere la distanță*.

Cu toate acestea, este important de subliniat ca aceasta notificare nu va produce niciun alt efect în afara de a informa contribuabilul cu privire la obligativitatea depunerii documentelor prin mijloace electronice, astfel încât contribuabilul nu va fi, spre exemplu, repus în termen în situația în care depășește o dată limită pentru depunerea unui document.

Având în vedere ambițiosul text de lege adoptat de Guvern, nu putem spera decât ca ANAF să adopte actele normative necesare pentru aplicarea în mod corespunzător a noii legislații și să ca să pună la dispoziția contribuabililor toate informațiile necesare pentru a-și putea îndeplini cu succes obligațiile. De asemenea, va fi necesar ca autoritatea să stabilească și remediile necesare pentru apărarea drepturilor contribuabililor, în situația în care platforma dezvoltată de ANAF nu se va ridica la nivelul așteptărilor Executivului.